

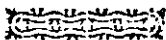
A Békeiség Környüldállásai.

Meg-esett a' Békeiség. — Az Erdélyi Sergek mind benn vagynak Erdélyben, az onnan ki jövök és hajdoni békeiséges szállásaikra menendök mind útban vagynak. — Meg érkezett ezen békeiségnek valóságos Eredeti 2 rendbéli *Tractatusa* a' F. Udvari Kantzelláriákra is a' múlt héten, mellyek még ezen a' héten közönséges Levelekben, 's a' mi Magyar Kurirunkban is. Szórol szóra fordítva fognak meg jelenni. Edgyik ezen *Tractatusok* közül a' békeiség punktumait, a' másik a' Portával való kereskedhetésünket foglalja, a' mint értettük, magába; mellyet minden órán meg fognak látni. — adig-is mit irjanak a' tsendesedett tsaták véres mezejéről, látsuk rövideden.

Bukorest 8. Sept. — Itt nálunk megint a' Porta és az Orosz Udvar között esett ujj izetlenségről kezdettek beszélleni. *Suzzó Mihály*, a' Portától tetett ujj Oláh Országi Fejedelem Sept. 1 ső napján már meg-érkezett vala titkon Bukorestbe, és 3 dikben Gen. *Mitrovszkival* egy nagy asztalnál ebédelvén, már 5-dikben a' maga pompás béiktatását akarja vala, mellyet némely környüldállások 9 dikre halasztának. Ezen Hertzegnek ide lett meg érkezésével Hertz. *Potemkin*, kire az Orosz békeiség tsinálása egészízen rá bízott; Kurirt küldött a' Nagy Vezérhez azon izenettel, hogy a' Porta, ki a' maga békeiségét olly erősen ohajtaná és szettetné az Orosz Udvarral, el-selejtkezett a' *Kasnárdgi* békeiség kötésről és edgyezésről, mellynek punktumait az Orosz Udvar tökéletesen tellyesítette; az az, el-selejtkezett arról, hogy *Moldvának* és Oláh Országnak Fejedelmeket tsak az ott lévő Státusoknak és az Orosz Udvarnak előre való tudásával és meg edgyezésével tehet; Hertzeg *Suzzó Mihály* Uramat

N n n n

pedig

pedig minden hír nélkül tették légyen ide Fejedelmémé. Azt ígérte vala a' jó Porta a' Muszkákkal való békeiség kolduló Levelében, hogy ő az 1774-dikben készült és kötött *Traclatus* ereje szerint fogná ezen 2 Országokat igazgatni, 's már is, midőn még a' békeiség tökéletességre nem lépett volna, ezeket tselekszi. — Itt a' békeiség még per alatt lenni láttatik. — H. *Potemkin* Jászban mulatoz. A' Muszka békeiséget szerző Tanács egyedül tölle füg; de még a' békeiségnek semmi bizonyos nyoma nem láttatik. — Ugy értyük *Szisztorból*, hogy a' Ts. K. *Internuntius* B. *Herbert* Sept. 12-dikén Konstantinápoly felé indult volna a' maga hajdoni helyére. — A' *Vürtembergi* Követ egy nagy szállást fogadott ki Feldm. H. *Potemhinnak* Bétsben, ki a' jövő télnek egy nagy részét itt fogja el tölteni.

Egy más *Bukorestből* Sept. 12-dikén költ Levél szerint az *Ismailban* lévő H. *Repin* és a' *Siumlába* vizsza tért Török Nagy Vezér *Jusuf* között oly nagy a' Levelezés, hogy egy nap sem telik el, melyben egymáshoz Kurirokat ne küldenének, és a' békeiség dolgában nehezen egyezhetnek; és a' Muszkák azt kívánnyák — 1.) hogy *Khotzim* Vára elrontassék, 2.) hogy *Bender* és *Akirman* Várai a' mostani állapotban hagyattassanak, és többé meg ne erősttessenek, 3.) hogy a' Porta az egyszer megtett Moldvai és Oláh Orzági Hertzegeket a' maga akarattja szerint le ne tehesse, hanem ha panasz létszen ellene, az Ország *Divánnya* eleibe idéztessék, és a' Muszka Konful előtt igazittassék dolga. 4.) Hogy minden Muszka fogjok egy pénz nélkül adattassanak vizsza; 5.) hogy Muszka Ország ne tartózzék a' Török Jobbágyoknak *Kinburnnál* a' Sót által engedni, 6.) hogy Orosz Orzágnak megmaradjon azon oltalmozó jussa, *Georgián*, *Mingrelián*, *Imiretten* és a' *Kaukasz* hegye körül lakó Nemzeteken, mely szerint ezeknek mindenkor párttyokat foghassa, mint oltalanoknak, kik önként a' Muszka oltalam alá adták magokat, 7.) hogy a' Muszka hadi hajóknak, melyeken csak 36 ágyuk létszenek, a' Fekete-tengerről a'

Konstantinápolyi tsatornákon keresszük hajókázni szabad légyen, 8.) hogy a Muszka minden Török kereskedő Ki-kötőhelyekben magának egy *Agent* tarthasson, mely a' Muszka kereskedőkre ügyelhessen — e' pedig a' háború előtt sem vólt meg, 9.) hogy a' Muszka *Productumoktól* a' Török földön 100-tól 5 *consummo*, és csak 2 *transito* vám-fizettség. Ezek a' kívánságok, azt tartom, elégségesek arra, hogy még a' Portával való békeisége az Orosz Udvarnak nints az ajtó előtt.

Az alólról jött Levelek szerint 24-dik napja vala Augustusnak arra rendelve, hogy a' kik Belgrádból el akartanak költözni, el-kellett költözni. Már Aug. 29 dikén a' Strázsaházok meg-változtanak vala itt a' széleken, és a' régiék helyére építették. —
 — ma, u. m. 4. Oktoberben, — — —
 — adatik által *Belgrád*, — — —

— — — — — és már egy Török sereg még a' múlt hónapban érkezett vala meg ennek meg szállására. — Aug. 10-dikétől fogva Sept. 8 dikéig 1445 *Serviai* Familiák jöttek által hozzánk; a' Török földről, kik már most rész szerint *Syrmia*ba, rész szerint Zombor Vármegyébe a' Kamara jofzágaiha osztatnak-el.

Buda Sept. 24-dikén. — Itten az úgy nevezett *Ország-út* nevű Városban, (*Landstraszion*) igen nagy érdemet szerzett magának *Niedermayer* Klávia Ferencz nevezetű Polgár és egyfzersmind külső Tanács béli Senátor az által, hogy itt semmi közönséges oskola nem lévén, nem csak hogy egy *Trivialis* Oskolat állított fel, hanem lakó-házának egy részét is az itt tanulóknak számára ki-készítette, és a' szegényebbeknek segítségére 's a' szorgalmasabbaknak meg jutalmaztatására, valamelly bizonyos elztendei Interest béli summa pénzt is fordított rájuk. Ezen ő követésre méltó hazafi indulatját, nem csak egy meg-ditsérő Dekretomra méltottatta ő Felsége a' F. K. Helytartó Tanácsnak ajánlásából, hanem ennek felette egy 2 forintos Tal-

lérnyi nagyságú függő arany emlékeztető pénzt is méltóztatott nekik kegyelmesen rendelni, melytől ezen hónapnak 28 dikán, amaz egyéb érdemeire néve is, de különösen a' Nemzeti Trivialis Oskolák iránt megmutatott szorgalmatos fő vigyázásáról esméretes, most pedig ezen jutalom pénznek által adására különösen ki-rendeltetett Kir. Biztos Pethő Ur, sok belső és külső rendű nagy tiszteletre méltó személyeknek jelen létében, doboknak és trombitáknak harsogási és mo'sár ágyu ropogások között, ide alkalmatott beszédeknek elmondása közben, kézhez izolgáltatott

Jász Városlából Aug. 31 dikén. „ Szénakozás tsak rájjak tekinteniis ezekre a' szegény Törököki. Azon kívül, hogy ezek a' tavaszi medvénel sokkal rongyosabbak, annyira még alázták már ma magokat, hogy koránt sem azon a' hangon beszélnek, mellyen beszélnek vala ez előtt 3 esztendőkkel, a' háborunak el kezdése előtt. Most egy *Basa* sokkal alázatosabban izól és beszél a' Keresztény Tisztekek, mint eddig egy botra faragott *Köz Jantsár*. *Middő*, *H. Reprin* nem régiben 2 fogságban lévő *Basákat* hivatott volna magához, mejjeken keresztül kasúl hányt kezeikkel, földre esfeiekkel 's más esfele tiszteféleg tételekkel illetve ötöt, nem tadják vala ki gondolni mimodon alázzák meg magokat leg jobban: na ha ugyan ezen Foglyok az első esztendőben, fogságban is szemekbe mondják vala a' mi Tisztejeinknek egész Kevélységgel: *Mi ugyan itt vagyunk; de a' mi Atyánkiai meg tudják ezt rajtatok beszélni!* — Azok a' 3 Török Biztosok, kiket a' Nagy Vezér nem régiben *H. Potemkinhez Galatza*ba küldött vala a' békesség dólgában, olly alázatosfággal és könnyörgéssel jelenének meg előtte, hogy azt lehetet volna róllak gondolni, hogy ezek *Mekkában* a' *Mahumed* koporsoja előtt állanak. Bizonyoson irhatjuk, hogy ez az eddig tsak nem leirhatatlan kevélységű Nemzet úgy meg aláztatott, hogy el foglalt fölcje nagyobb részének vilzsa-adáfalvalis leg-kissebb örömet sem láttatik mutatni; és ha jól meg gondoljuk kéntelen-

te enis a' *Porta* ezen háborút leg alábbis 50 ezteendőig gyászolni, mellyet a' Nagyobb Törökök, magokis meg vallanak. Ugyanis, el vezített a' *Porta* ezen háboruban leg alábbis mindenestől 400 ezer embert azon kívül, hogy csak egy szeris, valahól az ellenféget meg verhetne volna — s mindenüt meg veretett. Országainak nagyobb része a' maga népétől, rész szerint pedig az ellenfégtől csaknem semmivé tétegett. Ki mondhatatlan milliom Piástereket költött 3 ezteendők alatt a' háborura — csak a' Muszkák, szárazon és vizen hány ágyuit vettek el, hány várait fel dúlták — nem ér 8 garast a' hajoss-ferge — azt olyonná tették egy néhány izben. Mennyiben sem kellett csak a' közben járok segittségének kerülni, míg a' békefféget lok milliom Piástereken ki mondhatatlan drágán meg vásárolható. Ezek okai a' *Pozta* méltó maga meg-alázodásának.

— *Budáról* azt írják hogy ő Felsége különös kegyelmessége szerint, K. Tanátos és *Beregh's Ugotsa* Vmegyékben fő V. Ispányságot viselt *Bik-kefity Heimbucher Károly* Urat, lok rendbéli hívséges szolgálattjai által szerzett érdemeire nézve, valóságos Királyi Magyar Udvari Kamarás Tanátosfá tenni méltoztatott, nem csak a' szokott 2 ezer forint ezteendei fizetéssel pedig, hanem még e' mellett 1000 forintokat is rendelt ő Felsége minden ezteendőre a' nevezett Tanátos Urnak számára, ki is Sept. 24-dikén hitét le tévén, már hivatalának folytatásához hozzá kezdett.

Nagy Betskerék Sept. 8-dikán. — Hogy az Oláh Nemzet között a' Bánátusban szokásfá vált gyilkosfágoknak és tolvajságoknak némü némü-képpen eleje vétetődhesék, ő Felsége több böltzen tett rendelései között, különösen a' múlt ezteendőben *Mellentzén*, véghez ment pusztításokra, nézve, 850 Aranyokat méltoztatott illyen meg-határozással ki-oloztatni, hogy egy elevenen kézhez izolgáltatott tolvajért 100, egy hotéri pedig 50 Aranyok fizettesnek jutalomul azoknak, a' kik a' nevezett tolvajok között valakit kézhez adnak. Ezen jutalomnak kívánt követ-

vetkezése már némű-néműképpen szemléltetett is; mivel 9-tzen a' gonosztévők közzül már érdemek szerint való büntetéssel meg is igazittatának; a' ki-rendelt 850 Aranyok pedig a' múlt Aug. 20-dikán a' Nagy-Betskerei országos Vásárban dob szó mellett és a' Gyülevész népnek sokasága előtt olzattanak ki azoknak, a' kik a' tolvajokat kézhez szolgáltatták.

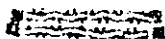
Azon egy néhány ezerből álló *Albániai* Sergetket, mellyek a' táborozásnak vége felé érkeztenek volt *Viddin* alá, nem maga a' *Skutari Basa*, hanem egy öttse vezérlette volt ide. Ez, egész táborozásának végéig megtartotta azt a' Törökök között hallatlan fenytéket, hogy senkit, a' maga népei közzül a' Városba bé nem bocsátott: de a' Városiak közzül se senkit a' maga táborába. Már ezen Basa is el-útozott innen haza, de kevesed magával; mivel a' *Pestis* nagy részt eltemette Sergetnek: ő maga is pedig egy különös és a' *Mercurius*-nál ezerszer specificumabb orvászagnak nemével él-tette a' maga szegény pátzienzeit; mert mihellyest valamellyiknek nyavallyáját veszedelmesetskének látta lenni, haladék nélkül el-üttette annak fejét. Ha a' mi Doktoraink ennél a' Basánál praktizálnának, nem mondanák, hogy a' *Mercurius*-nál több specificum nintsen tulajdonképpen szólván.

Elegyes jegyzések. — Hertzeg *Potemkin*-ről azt írják, hogy a' már nagyon el-terjedett *Pestis* kergette volna *Galatz*-ból Jász Városába, és hogy még máig is roszszul volna. Ezen pestises veszedelem sokkal veszedelmesebb akármely véres háborúnál; mert a' leg-nagyobb háboruban is leg-alább kinek kinek szabad a' maga ellenségére pistollyát ki-sütni; de itt a' Halál a' bajnok — ezt nem fogja a' fegyver — mindeneknek egymásra kelletik halni. A' midőn már most a' *Porta* szomszéd ellenségeivel békelséget kötne, ezen egész Világ ellensége a' pestises Halál szállott

szállott táborba ellene — és ki-tudja — ha ez megszünik — nem támod-e más ellensége; mert még a' Muszkával sem tökéletes békefsége.

Sept. 9-dikén azt írják Romából — hogy noha már a' Sz. Pápa a' maga nyavallyás ágyából felkölt legyen-is; mindazáltal máig-is veszedelmes környülállások között forog egészsége — és sokan kételkednek, hogy ezen nyavallyáját hosszason vihesse. — Minthogy a' Frantzia Országi Papokhoz és Püspökökhöz küldött szeretettel telyes Atyai *Bullája* ő Szentségének semmit nem mozdíthatott, sőt tsúfoson elégettetett, 's minden nap olly jelek mutogatják itten magokat, mellyek Frantzia Országnak a' Római Udvartól való végső elszakadását jelentetik; tehát minden órán ama nagy, átok alá vető *Bulla* fog megjelenni, melly már egy néhány hónapoktól fogva készzen hever, és a' melyről az iratik, hogy 200 esztendőktől fogva még hatalmasabb *Bulla* nem jött volna világ eleibe. Azt itélik némelylek, hogy ezen *Bullát* eddig is tsak az akadályoztatta volna — hogy vallyon a' Frantzia Király béveszi é a' Nemzet *Constitutioját*, vagy nem? de már minthogy bé vette, és meg erősítette, talám a' *Bulla*-is benn marad.

Prágában 24 foglyoknak adott ő Felsége a' Koronázás alkalmatosságával kegyelmet és szabadságot — és a' már tudva lévő B. *Trennek* is eljövtegnap előtt ő Felségétől a' szabadulást hirdető Levél, és már szabadon vagyon, tsak hogy Bétsből a' hadi Tanács híre nélkül ki-menni nem szabad. — Ugyan itt Prágában, azt írják, hogy egy könyörgő *Levél* nyujtottanak-bé a' Prágaiak a' F. Császárnénak, melyben arra kérik ő Felségét, mind közönséges édes Annyokat, hogy birja rá ő Felségét arra, hogy minden esztendőnek bizonyos részét, mint hajdon, lakja közöttök Prágában, vagy leg alább egy Fő Hertzeget küldjön oda lakni; melyre nézve, azt haljuk, hogy ő Felsége kegyelmesen megígérte volna, hogy a' jövő esztendőben H. *Joséfet* Prágába küldené lakni. — Hogy a' F. Nápolyi Király el-távo-

távozása után is Nemzetünket és nemzeti köntösünket viseli és viselni kívánnya, meg-tettzik abból, hogy Bétsből tegnap vitették-el számára a' Sopronyi Banderium Uniformáját, mellyet Udvar. Magyar Szabó Mester *Ragáts* Pál Ur, mint egy 300 forintokba készítte, és Udvari Magyar Tszimadia Mester *Herdy* János Ur a' sárga Tszimát hozza 500 R. forintokban. — A' *Toskánai* Nagy Hertzegnek is a' múlt héten öltöztetének itt ki 2 Magyar lovas Legényeket, mind ezüst készülettel, mint a' Királyi Magyar Gárda.

A' Prágában volt Fels. fő Hertzeg Afzfonyok Bétsbe vizsgálva érkeztenek. — General *Schönovsky*, az Egri Komendáns, és Gen. *Rotini* megholtanak. — A' Drabant Gárda már Prágából vizsgálva érkezett. — A' volt *Palfy* most *Jaletsits* Magyar gyalog Sergének 3 dik Batalionja, és a' *Devins* 3. Bat. útban vagnak Tseh Ország felé. — Edgy Olztály vasas, és egy Draganyos Sereg mene ma Bétsen kereltül Magyar Ország felé, a' hól békelléges szállásban fognak maradni. Ezek parádében állottanak meg a' *Prater*-nél, és fő Hertzeg *Josef* ki lovagolván meg tekintette.

Pálotz 17 Sept. — „ Kezembe vévén az 59-dik Kurirt, és annak 912 dik lapján Zemplén Vármegyéből A. Körtvélyesül tett jelentést el olvasván el nem hitethettem magammal, hogy az meg holtu idősbb *T. Szirmay* István Ur Tisztartójának, az igaz Keresztényi szeretetnek hajnal ifillaga világosbban fénylene, mint a' Fő Tisztelendő Kanonok, és Kalsai Plébánus Urnak, jobban kellett volna az említett Tisztviselő Urnak végére járni a' dolognak, így talám a' felebaráti szerezet ellen nem hibázott volna. A' világ előtt tudva vagyon, hogy Kalsa, szabád Királyi város; tehát nem lehet *T. Szirmay* Familiának Fő Birtoka; az után tudni kellett volna a' Tisztartó Urnak, hogy a' Kalsai Nagy Templomnak Kurátora, és Pátronusa a' Városi Tanáts: tehát az illyen új történetekben, minémü volt az is, hogy tudni illik *T. Szirmay* István mint Lutheránus Urnak Temetési alkalmatossággal a' nagy Templomi Harangok megvonat

vonatásának (mert ez a szokás soha sem volt Kassa) a Városi Tanátsnál szükség esedezni, és ha ez nem engedi, a Plébánus nem vádoltathatik, pedig éppen így történt a dolog, mert mindön Fő T. Plébánus Ur Kérettetett volna a harangozás iránt, Városi Tanátshoz igazította a Közben járót, egyenes szivefséggel jelerkén, hogy, ha a Tanáts ezt megengedi, ő ellene nem áll, sőt helyben hadgya, azonban a Tanáts régi bé vett szokáshoz alkalmaztatván magát, harang isz nélkül tsendesen végeztett a temetési pompa. Mondgya meg már az egyenes szívü ember, mit vétett ebben a Fő T. Plébánus Ur, hogy a világ előtt jó hire, neve kissebbittik? látogassa meg tsak ezen Urat az említett T. Szirmay Ur Tisztje, tapasztalni fogja bizony, hogy Kassai Plébánus Urban természetté vált a Keresztényi, és felebaráti igaz szeretett és meg vallya, hogy, ha illy emberekre volna a világ kormánya bizva, éppen fel nem fordulna, tulajdon tapasztalásomból erőltetem ezeket, mert három esztendeig Káplánnya lévén, szemeimmel láttam, melly nagy kegyefséggel, szivefséggel, és örömmel a vallásnak minden Külömbözése nélkül házához fogadgya, asztalához ülteti a Vendégeket, De ha ő maga a Fő T. Plébánus Ur nem engedte volna meg a harangozást, nem lett volna ezért ilyen vádolásra méltó: azt a meg világoztott elméjü emberek tsékélységnek tartják, tudván, hogy a harangozás se nem használ se nem árt a megholt embernek. Ezt azért irtam a T. Urnak, hogy Kurirjában Közönségsé tévén a Fő T. Kassai Plébánus Ur ártatlansága, az ellene Irónak pedig bal vádolása mindenek előtt nyilvánóságos légyen.

Külföldi Országok és dolgok.

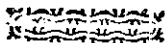
Svédzia. — Némellyek azt erősítik, hogy a' Svédok' Királya, azért ment legyen a' minapában olly nagy serénységgel Német Orzágról haza, mivel a' Nemesség, edgyet értve a' Pétervári Udvarral, ismét mozgani kezdett vólt ellene, és ha szintén Királyi székéből ki-vetni nem is, leg-alább azt a' hatalmát, mellyben magát a' múlt esztendőben a' Muszka Tsászárné által is meg-erősítette, bizonyos egvezések által meg-öröszteni igyekezett. De a' leg-ujjabb *Stokholmi* hírek azt erősítik, hogy éppen nem e' lett volna oka a' Király haza lett menetelésnek, és a' leg-ujjabbban tétetett 's még máig is meg nem szünet hadi-készületeknek, hanem hogy mind ezek a' készületek Frantzia Ország ellen tölözöznének. A' bizonyos, hogy a' készületek szerfelett valók. A' szabadsággal széllyel lévő Tisztek, noha meg szabadságoknak ideje bé nem tölt, parancsolatot vettenek mindenütt, hogy Regementjeknél haladék nélkül meg-jelennyenek.

Hafnia azt írják, hogy a' Dániai Udvarnál jelentést tett legyen a' Muszka Tsászárné az iránt, hogy mivel a' Tsászárné a' Romái Tsászárral edgyütt a' Frantziák Királya a' maga el-vezett jussaiha visszatenni szándékoznak, tehát szerető tudni a' Tsászárné, hogy nem lenne e' a' Dániai Királynak is kedve ezen szövetségbe belé állani. A' Muszka Tsászárnénak ezen indulattya a' Koblentzi leg-ujjabb Levelek is erősítik, mellyek szerint nem csak a' *Nasszau* Hertzeg mint oda Pétervárából, hanem ott *Koblentzen* vagyon *Romantzov* is, mint követtye a' Tsászárnénak, kiül az itt mulatozó főbb Frantzia Tisztek Sept. 23-dikán öszve gyűlvén, *Romantzov* egy Levelet olvasott fel közöttök, melyet a' Tsászárné éppen az előtt való napon küldött hozzá, és a' mellyben jelenti, hogy Frantzia Ország iránt *Leopoldal*, és *Fridrich Vilhelminél* meg edgyező indulattya vagyon: ehez képpest minden politikai erejét arra is fogja fordítani, hogy a' Szerentsélen

Frantzia Király előbbi méltóságába vizsgálja tétetőd-jék. Ez eddig elé mint ígérlet — és elég szép ígérlet : de tudja azt az egyetlen egy *Katalin*, mire vagyton ezen ki-vándorlott Frantziáknak leg-nagyobb szükségek, és ugyan ezért az üressé ígérlet mellett 2 Millio Rubelekről tette őket bizonyossá.

Ezek még eddig mind olyan ujságok, mellyek még szomorú jövőndöket képzeltehetnek a' Politikusokkal: nem békelességesebbek pedig egy tseppel is a' *Portugalliái és Spanyol Országi* hírek is. *Portugalliában* nem csak hogy a' Frantzia dolgokról éppen semmit írni, vagy semmi Frantzia ujságokat olvasni, hanem még csak beszédbe sem szabad az e' féle dolgokról állani. Ennek által hágasáért már sokan el-fogattattak, kik egyszeribe úgy el-tétettek, hogy el-fogattatásoknak órájától fogva, még csak álmodni sem tud róllok senki semmit, hogy hová lettek. Közelebből egy nagy rangú Frantzia bátor beszédéért el-fogattatván, kéréttetett-ki az Udvarnál a' Frantzia Követ által. A' Követ engedelmet nyert az Udvartól, hogy az el-fogatott Frantziát az Itélő-székek kezéből ki-vehesse: de el-bámult, látván, hogy híre hamva úints sohol annak, a' kit keres, mellyel a' Követ Ur vállat vonintva halgatni kéntelenített. Sem a' paszuszokon, sem a' ki kötő helyekbe bé nem bortsáttatik senki a' leg szorosabb meg vizsgáltság és igen bizonyos Paszusz nélküli. A' Sergek itellyes számra állítatnak, és minden esetekre készen tartatnak. A' Spanyol Udvar 12-ezer emberből álló segittséget kíványán közelebből Portugalliától, ezt nyerte feleletül, hogy Portugalliának magának is szüksége lehet a' segyeres népre, nem mérészi a' katonaságot ki-küldeni az Országhól: népet tehát tellyességgel a' Spanyoloknak nem adhat, hanem pénzel segitheti, és ha a' Spanyol Udvar kívánni fogja 12-ezer emberre meg kívántató költséget akár melly időben le-tészen Spanyol Országnak segittségére.

A' Marokkoi Tsászár le-irhatatlan készületeket tészen a' Spanyolok Várainak ostromlására, legelőbb.

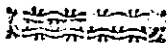
előbbször is *Ceuta Vára* ellen igyekeznek leg-nagyobb erejét fordítani. A' Spanyolok-is minden erejüket mozgatni kezdték. — A' Roma felől fővő szelek sem kedveznek semmit. A' Pápa Septemhernek elején is már roszszúl érzette vólt ugyan magát; de ekkor egy néhány rend-béli ér-vágások után megkönyvedett. Sept. 15-dikén ujjantón és már ekkor fokkal terhesebben kezdett roszszúl lenni, úgy hogy már most az egész Város meg-kezdett ezen betegségnek lehető következései miatt félemleni. Ugyan 15 dikben egy nevezetes gyűlés tartatott; melyben a' Pápának-is meg-kellett volna jelenni: de a' Cardinálisok tsak magokra kéntelenítettének tanáskozni, melly a' népet még erősebben meg-rettentette.

Frantzia Ország. — Nintsen öröm és vigaság olyan mint *Párisban*. — Az után hogy 14-dikben a' Király a' Nemzeti gyűlésből Királyi házaiba kísértetett, olly nagy sokasággal futott a' nép a' Királyi ház körülölvén, mintha soha többször XVI-dik *Lajost* nem látta vólta. A' népnek ezen szavait: *Éllyen a' Király!* mellyet a' nép Borostyán koszorúknak hányása közbe szüntelenül kiált vala: a' Király is, ki a' Királynéval és Gyermekeivel együtt, magát egy ablakból szemléltette, ezekkel vilzonorta: *Éllyen a' Nemzet! Éllyen a' Nemzeti-gyűlés!* — *Páris Városának* Előll járói Sept. 16-dikán valamint a' Királynál, úgy szintén a' Királynénál is igen örvendetes és szivre ható beszédekkel tették le az egész Polgárság nevében a' Homagiumat; mellynek alkalmatosságával hasonló meg-illető feleleteket adtanak ő Felségek viszsa ezen Deputatusoknak. — Minden tudja, melly példáson szerették az előbbi időkben a' Frantziák a' magok Királyokat: éppen ezzel a' szeretettel szeretik már most a' Constitutió-nak elfogadása után XVI-dik *Lajost*: kivált az ól-tától fogva tsak nem magokon kívül vágynak a' nagy öröm miatt, miolta közelebből, közönséges hírré vált a' nép között az, hogy a' Király még a' *Sallitzi Gyűlés* előtt már egy Kurir által nyilván jelen.

jelentést tett volna *Leopold* Császárnál az iránt, hogy a' Frantziák dolgába tellyességgel magát belé ne elegyítse, és hogy a' Királyt erre leg-inkább a' Királyné vette volna réá. — De ez akár hogy legyen, elég az, hogy ritka *Diæta*, a' Frantzia *Diæta*! — Miólta a' Király a' *Constitutiot* el fogadta, az óta már még a' pénz is óltóbb Frantzia Országban. — Azt gondolhatná az ember, hogy Frantzia Országban a' kereskedés, és a' Fábrikák éppen nem virágozhatnak ezen *Revolutio* alatt: de ha a' közönséges tudósításoknak hinni lehet, ellenkezőképpen vagyon a' dolog, ugy hogy ha valaha a' Frantzia mű-izereknek kelete vólt, most ugyan vagyon. A' *Posztó* — *Strümf* — 's vas Fábrikák azon panaszolnak, hogy tsak a' szegődött munkákat el győzniük lehetetlen. Akár ki mit mondjon, de Frantzia Országban virágozhatnak még nem oly későre a' mesterségek ugy, mint valaha akár mikor virágoztanak.

Némellyek azt hiszik, hogy a' *Naszszauí* Hertzeg éppen akkor érkezvén *Pétervárából* *Dresdába*, midőn a' Császár és a' Pruszszus Király *Pillnitzben* együtt tanátskoznának, innen a' Császárnak és a' Pruszszus Királynak Frantzia Ország ellen való edgyezését magával el vitte, és *Koblentzen* keresztül menvén, itt-is előbb a' Frantzia Nemességgel egyet értett, 's az után, valamint a' nevezett Királyoknak a' Frantzia Királynak védelmére tzelozó kötését, így szintén a' Frantzia Printzeknek is egy *Lévelét* Párisba vitte, 's mind ezeket a' Királynak, még az előtt, hogy a' *Constitutiot* el fogadta volna, kezéhez szolgáltatta. Mások nem hiszik a' *Naszszauí* Hertzegnek Párisban való járását. Ez akár hogy legyen, a' bizonyos, hogy most ezen Hertzeg testtől lelkestől *Koblentzben* vagyon a' Frantzia Printzek társaságában, és a' következő idő fogja el váloztani ott létének következéseit. Az is bizonyos, hogy a' nevezett irások kezéhez mentenek a' Frantzia Királynak; de ez a' Frantzia *Constitutiot* tsak ugyan

ugyan meg erősítette, melly által magát a' Revolutio fejének lenni ki jelentette.

A' Romai Tsászárnak Frantzia Ország iránt a' Pruszszus Királlyal tett egyezése ez: -- „A' Frantziák Királlyának állapottya, mind közönségesen illeti az Europai Hatalmaságokat. Remélik tehát a' Tsászár és Király, hogy azon Hatalmaságok, mellyek ebben a' dologban, segítség végett megkerestetnek; a' Frantziák Királlyának tökéletes szabadságba való visszahelyeztetésére, és minden Királynak, mind Országának hasznos Monarkhiai uralkodás formájának fenn-tartására, ő Felségekkel együtt minden erejeket öszve fogják tsatolni. Ezen esetben a' Tsászár és Király a' magok erejeket egymással meg egyezőleg a' közönséges tételnek elérésére fogják fordítani; addig is pedig, hogy a' munka annak idejében jól eshessék ki, a' magok fegyveres Sergeiknek minden parantsolatokat a' kétszen lételre, előre ki adni fognak. „

A' Frantzia Printzeknek intő Levellei, mellyeket a' végre küldöttek a' Királyhoz, ne hogy ez akár mi-némüi okból a' Constitutionnak el-fogadására magát réá vegye, és a' melly intő Levellek közül két rend-bélt már minden közönséges ujjság Levellekből olvashatni, sokkal-hosszabbak, mintsem ide iktathatnók: elég az, hogy nem érték-el ezek által a' Frantzia Király Rokoni azt, a' mit akartának, u. m. hogy a' Király valahogy nevét a' Constitutionnak alája ne írja. De ez m. r. meg esett, és akár hogy vegyék némelleyek a' dolgot, nem tsak sok Frantziáknak, hanem még sok Anglus Pátriótáknak is meg elégedésével. — Sept. 18-dikán Proklámáltatott egész Páris előtt a' Constitutio; melly Frantzia Nemzeti innep-napon sok dolgok mentenek olyanok véghez, a' millyeneket tsak a' képzelhet magának, a' ki valaha a' maga szivében a' Frantzia Polgárok öröméhez hasonlót érzett. — A' nevezett Vasárnapon öszve gyülekeztenek egy órákor a' Városnak minden Elölljárói a' Szövetségnek mezejére, mely Márs mezejének neveztetett volt. A' Párisi

Párisi Polgár Mester fei lépett az itt készen lévő Ha-za oltárára. Ezen oltáron állott ki nyitva egy könyv, mellynek edgyik oldalán e' következő szók: — *Az Isten, a' Nemzet, a' Törvény, a' Király* — a' másikon pedig: — *Az embernek Jussai, a' Constitutio* — állottanak. — Ezen napon ugy megvalának Párisnak minden uttzái világositva, a' millyenre a' Párisi nép sóha nem emlékezik. Ennek alkalmatosságával a' Király egy szekérben egész Familiájával együtt a' Városon éttzakai 10 órakor szélyel járván, körülte semmi egyéb nem hallatott, hanem: *Ellyen a' Király! Ellyen a' Királyné!* Megjegyzették azt sokan, hogy azok a' személyek kiáltottak most leg-erősebben, hogy: *Minden ember vegye le a' főre valót, mert jön a' Constitutio szerint való Király!* a' kik Jun. 25 dikén, midőn a' Király Párisba visszta hozattatott, így kiáltoztának volt: — *Senki le ne vegye kalapját!* — Szükségtelen volna itt minden örvendés tzerimoniájakat le-írni a' Frantziáknak. Még megjegyezhetjük ezt, hogy a' Bástilla romladozott maradványának helyén ezen estvére, igen nagy liettséggel egy Theátrum állittatottfel, és Comédia játszodtatott rajta.

Utolsó Jegyzések.

Azon a' napi pénzen kívül, mellyet minden *Szisztovban* volt Ministler kapott, és a' mely hónaponként 6000 piásterre ment, a' békelességnek meg létevel 30 ezer piástert nyert mindenik Ministler; a' Pruszszus Minister *Marquis Luchefini* pedig két annyit — ugy hogy — a' *Szisztovi* békelesség legalább is egy miliom piásterbe kerüle a' Portának. — A' *Szisztovban* volt Ministlerok minyájon egésséghéli változást szenvedtenek az ott lévő levegő miatt; és Gróf *Esterházy* igen böltsen tselekedte vala, hogy egy *Doktor*t vitt vala magával, ki a' *Keresztényeken* kívül még a' *Rójs Effendit* is meggyógyította, a' mint a' *Nézet* Levelekből értjük.

Jelentés.

Jelentés. — Mivel hivatalából ki-mozdított volt Posta-Mester *Dóczy József*, e' világból a' múlt Jun. 11 dikén minden örökös nélkül ki-múlt: tehát jelentetik mindeneknek, hogy a' kiknek az ő hátra maradt vagyonaikhoz valami jussok vagyon, e' folyó esztendőben Nov. 30dikára a' Brassai Divisoratus elejében jelenyenek meg; egyéb aránt, ezen idő ponton túl, nem fognak meg halgattatni. — Igy szintén tudokra adatik az is mindeneknek a' *Zilahy* Magistratus részéről, hogy a' *Bogdán Márton* Creditorait illető idő szakasz, még a' jövő esztendőig, úgy mint 1792-nek 3 dik Januáriusáig ki fog nyujtatni.

Tudósítás.

Bétsben a' Dominikánusok piattzán a' 796-dik szám alatt tulajdon házában lakó *Udvari Waldhorn* készítő *Kerner Antal*, szükségesnek állította meg-ujjítani néhány esztendővel ez előtt tett jelentését: hogy ő, azon büntetésre méltó tsalárdságnak ki-nyilatkoztatása végett, melly szerint némelly külső országai Instrumentom készítői *Waldhornokat*, *Trombitákat* 's más egyéb Instrumentomokat szűnés nélkül az ő nevének és tziemerének jegye alatt mint jókat el-árulni mérészelnek, soha egy tulajdon maga által készült ilyen Instrumentomot is valami Kereskedőnek az el-árulásra Commissioba nem adott és ezután is adni nem fog: hanem azok, a' kik az ő jó, és valósággal általa készült Instrumentomokból akarnak magoknak szerezni, azoknak tetsék egyenesen ő hozzája menni; mert így a' maga munkájának jóságáról felelni, és mindennek a' leg-illendőbb áron és leg-nagyobb hamarsággal szolgál-
ni fog.

Költ Bétsben Oktobernek 4-dikén 1791.